

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/14/2022
Identifikačné číslo spisu:	6414201687
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6414201687.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu COFIDIS SA, so sídlom Parc de la Haute Borne, avenue Halley 61, Villeneuve d'Ascq, CEDEX 598 66, Francúzska republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 50 595 628, so sídlom Landererova 12, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpená URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, Banská Bystrica, IČO: 36 646 181, proti žalovanému G. W., narodenému XX. R.O. XXXX, naposledy bytom B. XX, O. Š., zomrelému XX. Q. XXXX, zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o. so sídlom Kuzmányho 29, Košice, IČO: 47 234 466, o zaplatenie sumy 4.908,07 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 12C/98/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/63/2021 - 408 zo dňa 9. septembra 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

II. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 12C/98/2014 - 358 z 12. apríla 2021 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi istinu vo výške 4.207,33 eura v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia (I.), čo do zvyšku uplatneného nároku žalobou súd prvej inštancie vo výške istiny 700,74 eura žalobu zamietol (II.), v časti uplatneného úroku z omeškania vo výške 8,25 % odo dňa uzatvorenia zmluvy do 25. decembra 2013 vo výške 573,54 eura, úroku z omeškania vo výške 8,25 % p. a. z čiastky 5.481,61 eura odo dňa 26. decembra 2013 až do zaplatenia zamietol (III.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85,7 % (IV.).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 15Co/63/2021-408 z 9. septembra 2021 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“) rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 4.207,33 eura v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia potvrdil (I.), rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že

žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 71,44 % (II.) a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % (III.).

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, navrhujúc zmenu rozsudku odvolacieho súdu v celom rozsahu tak, že napádaný rozsudok súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu mení tak, že súd žalobu v celom rozsahu zamietá. Zároveň navrhol, aby bol žalovanému priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Eventuálne navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a aby bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), keď podľa dovolateľa vo veci konajúci odvolací súd neprihliadal na všetky namietané a relevantné skutočnosti, čím odvolací súd nesprávnym procesným postupom odoprel žalovanému jemu patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Zároveň dovolanie odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď podľa dovolateľa vo veci odvolací súd na prejednávanej prípad nesprávne aplikoval príslušnú právnu normu, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil, pričom dané uvedené právne otázky doposiaľ neboli predmetom prieskumu dovolacieho súdu. Právne otázky formuloval dovolateľ nasledovne: „Či neplatnosť dohody o výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru spôsobuje alebo nespôsobuje neplatnosť celej úverovej zmluvy len s ohľadom na skutočnosť, že dohoda o odplate nepredstavuje obligatórnu náležitosť zmluvy o pôžičke v zmysle ustanovenia § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka?“ a „Ktorá procesná strana civilného sporového konania znáša dôkazné bremeno v prípade, ak žalovaný v rámci svojej procesnej obrany v konaní poukázal na neplatnosť celej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vyplývajúcej v nepreukázaní oprávnenia uzatvárať úverovú zmluvu za dodávateľa?“.

4. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) prvotne skúmal, či sú splnené procesné podmienky pre to, aby dovolaním napadnuté rozhodnutie mohlo byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

6. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

9. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

10. Podľa § 438 ods. 1 CSP, na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. V predmetnej veci dovolací súd lustráciou v Registri obyvateľov zistil, že žalovaný dňa 15. marca 2022, v priebehu dovolacieho konania zomrel. Táto skutočnosť mala za následok stratu procesnej subjektivity žalovaného ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania. Dovolací súd v zmysle

citovaného ustanovenia § 63 ods. 1 CSP skúmal, či má dovolacie konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať. Pre posúdenie, či v dovolacom konaní možno pokračovať s prípadnými právnymi nástupcami žalovaného, je rozhodujúca povaha veci, teda povaha uplatňovaného nároku. Pritom povahou veci treba rozumieť hmotnoprávnu povahu predmetu konania. Povaha veci neumožňuje v konaní pokračovať predovšetkým vtedy, ak práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, neprechádzajú na právnych nástupcov alebo vtedy, ak smrťou strany sporu dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide.

14. V danom prípade malo byť predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 4.207,33 eura v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia potvrdil (I.), rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 71,44 % (II.) a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

15. Keďže žalovaný v priebehu dovolacieho konania zomrel, zanikla jeho procesná subjektivita. Dovolací súd však v danom prípade nemohol pokračovať v konaní, keďže žalovaný zanechal majetok nepatrnej hodnoty, ktorý súd vydal dcére žalovaného zabezpečujúcej jeho pohreb. Z dôvodu, že dedičské konanie po žalovanom bolo z dôvodu zanechania majetku nepatrnej hodnoty zastavené, nedošlo k reálnemu dedeniu žiadneho majetku (na potenciálneho dediča neprešlo žiadne právo ani povinnosť poručiteľa). Keďže povaha veci za tejto situácie nedávala dovolaciemu súdu inú možnosť ako zastaviť dovolacie konanie pre nedostatok procesnej podmienky spočívajúcej v strate procesnej subjektivity žalovaného, dovolací súd dovolacie konanie s poukazom na citované ustanovenia zákona zastavil (§ 63 ods. 1, § 161 ods. 2 v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

16. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.